דרשוני כרך ב — לך לְךָ ולכי לךְ

לך לךְ ולכי לךְתמר ביאלה

ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך (בראשית יב, א)ענה דודי ואמר לי קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך (שיר השירים ב, י)

ביקש הקדוש ברוך הוא לידבק באברם, אמר לו 'לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך וגו'' (בראשית יב, א). ולא קרא לו כדרכו של עולם שכשמבקש אדם לידבק ברעהו, אשה ברעותה קוראים הם: 'בואי אליי', 'בוא אליי'. ואין 'לֶךְ לְךָ' אלא לשון שילוח, כמי שאומר לו 'צא מאצטגנינות שלך' וכדומה.

אמר לו הקדוש ברוך הוא 'לֶךְ לְךָ', שידע שאברהם לא בא אליו מבור ריק אין בו מים. שאין אדם מגיע לקדוש ברוך הוא בלא שנושא בקרבו ביודעין או שלא ביודעין את ביתו, את הוריו, את עמו ואת אמונותיו. ואף הקדוש ברוך הוא מביא אתו בבואו להיפגש עם אותו אדם את אמונתו שלו, את רצונו ואת תקוותיו. ובשעת החיבור ביניהם, בוכה כל אחד מהם שנפרד מעולמו הקודם, ונכנס לעולם אחר שאין לו בו שליטה על חברו, ויכול אהובו לכזב בו. וביודעין ושלא ביודעין משאיר כל אחד מהם בלבו הד לנשמתו, כפי שהייתה עד לאותה הברית.

וזה שכתוב 'ענה דודי ואמר לי קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך' (שיר השירים ב, י), היא היא אותה הקריאה שקורא הקדוש ברוך הוא לאותה ברייה שמתבהלת ומתפחדת מלבוא אתו באותה הברית. שבאותן השעות שבהן היא מתחבטת ומתייסרת, מרגיעה הקדוש ברוך הוא באותה הלשון ואומר לה: לכי לך אהובתי ובואי אליי עם כל נשמתך, עם כל ימייך ושנותייך, עם ספקות שבך וכעס שבך, ואני אבוא אלייך עם אכזבותיי ואמונתי ועם ניחומים שהתנחמתי בהם. וזהו סוד 'חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך' (שם, ז, יד).

צא מאצטגנינות שלך – בבלי, שבת קנו, ע"א. פירוש: צא מאמונתך במזלות.